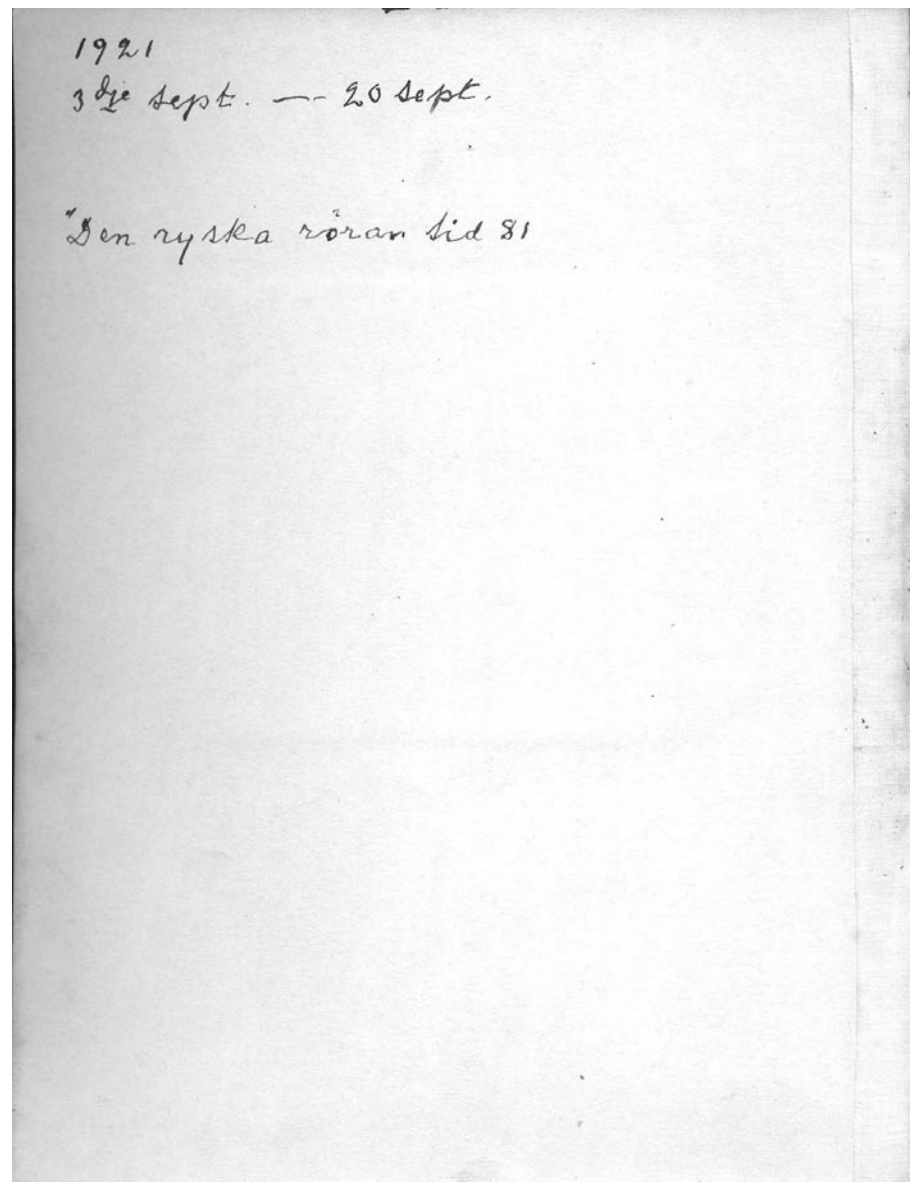
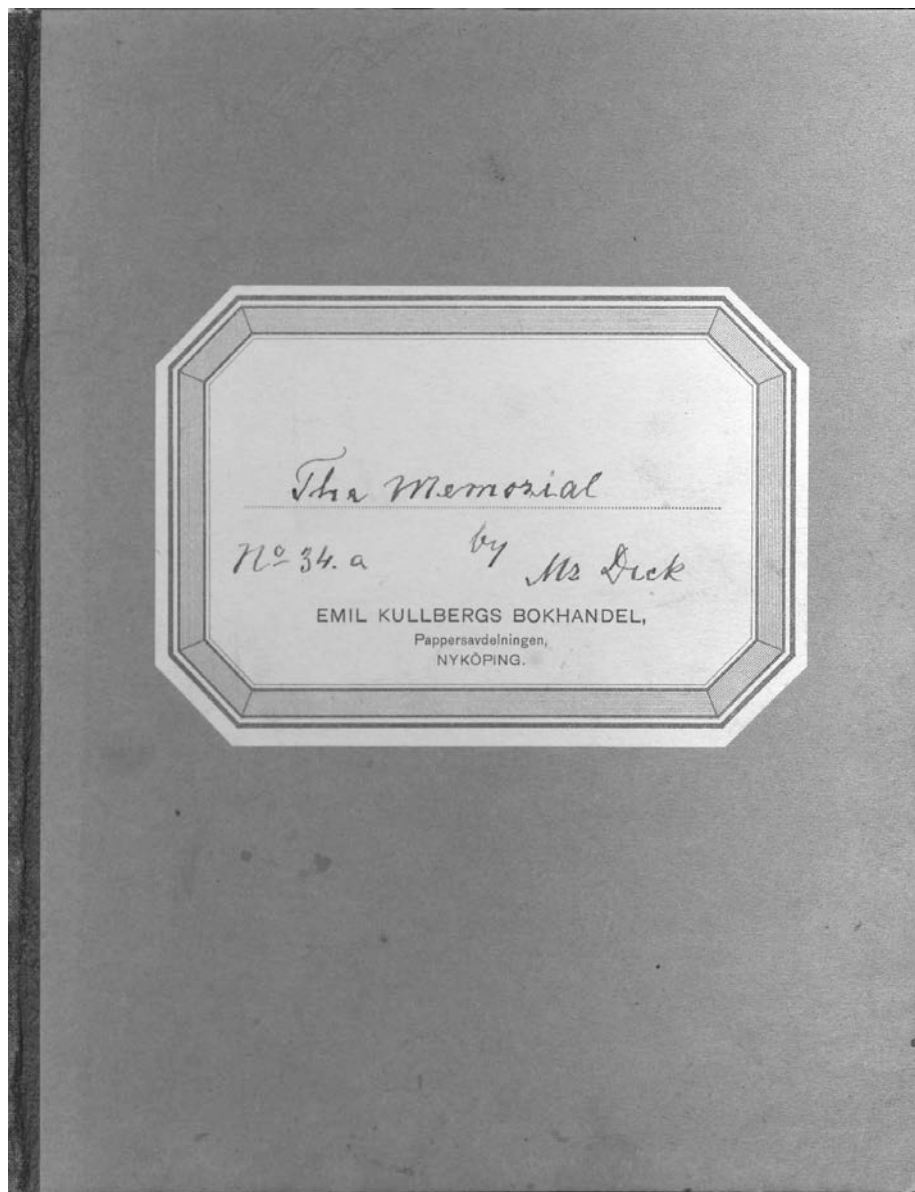

The memorial by Mr Dick nr 34 a

The memorial by Mr Dick nr 34 a

Den populära Schartauanska själasörjaren Ringius har i Stiftstidningen skrivit en af sanntkristligt sinne genomandad artikel med anledning af de förestående valen, hvori han kallar socialisterna - bortåt halfva Sveriges befolkning "De framstormande tjufvarnas och mördarnas parti – bör bidraga till samhällsfridens stärkande.

En uppfriskande skandal! Utrikesdepartementet har genom Sveriges beskickning i Berlin sökt göra sig underrättad om de närmare omständigheterna vid den omfattande spritsmuggling som ägde rum under tyska kryssaren Medusas besök i Uddevalla. Under den tid kryssaren låg i den bohuslänska skärgården bedrefs ombord ett betydande lönnkrögeri.

Lönnkrögeri på ett örlogsfartyg! Echt deutsch – "Hvad gör inte tysken för pengar?"

Tysknationella partiet öppnade d.1 sept. sin ordinarie partidag. Den omständigheten att partidagen hålles i München, hvilken

stad för ögonblicket betraktas som den tyska reaktionens starkaste fäste, tillägges stor betydelse.

Partiordföranden, den preussiska ministern doktor Hergt öppnade mötet med framhållande af att tysknationella folkpartiet, trots den utmanande hållning vänsterpartierna intagit, icke kommer att hålla sig till defensiven, utan med alla författningsenliga medel (t.ex mord) gå öfver till motoffensiv.

Doktor Hergt bestred därefter att rikspresidenten Ebert utöfvade sitt ämbete på författningsenligt sätt och förklarade under stormande bifall att hela den republikanska författningen endast var en episod som skulle åtföljas af monarkien (och inmarsch i Ruhr). Talaren afslog hvarje tanke på uppfyllandet af fredstraktaten i Versailles. Till förhandlingar på en ny grundval vore emellertid äfven hans parti villigt (tänk så nådigt!) – (Detta tyder ju på ren förryckthet)

Borgmästaren i Kassel, socialdemokraten Scheidemann har under de senaste dagarna fått mottaga en mängd bref i hvilka han hotas med samma öde som drabbade Erzberger. Scheidemann uppehåller sig för närvarande i Bad Kissingen. Hotelsebrefven ha sändts såväl dit som till Kassel, och ha kommit fram vidt skilda delar af Tyskland. I dag (den 1^{sta} september har Scheidemann fått mottaga ett sjuttioal anonyma hotelserbref.)

London den 2^{dra} september. – Med anledning af de senaste våldsamma händelserna i Tyskland har engelska regeringen satt sig i förbindelse med regeringen i Haag och i mycket bestämda ordalag meddelat sin åsikt om de telegram^{x)} som exkejsar Wilhelm sändt till sina anhängare i Tyskland. Enligt Londonregeringens uppfattning har genom telegrammens afsändande en förseelse begåtts mot den asylrätt som medgifvits kejsaren.

---

x) Hvilka telegram? Inte har jag sett några, fast jag luser igenom både möjliga och omöjliga tidningar.

Man har nu beslutat att mördar Peter som nyss blifvit Högstsalig, hädanefter skall tituleras Peter den store, serbernas, kroaternas och slovenernas befriare!

Underligt att inte George den tredje, under hvars ärorika^{x)} regering England förvärfvade Indien och Canada (och förlorade U.S.A men det kan man ju tuga med) dubbats till "den stora".

Med anledning af den Oberschlesiska frågan anslår den polska pressen en lika utmanande som nervös ton gentemot England och särskildt mot Lloyd George, som nästan alla tidningar beteckna som en brutal affärsman. Gazeta Warszawska innehåller en mycket lång, af desperat nervositet präglad ledare, hvori författaren drager en mycket djärf och i starka detaljer utarbetad parallell mellan våra dagars England och det romerska riket. Bland annat skrifver han: - "För våra ögon upprullar sig detsamma som vi upp-

---

x) Han var skvattgalen nästan hela tiden.

The memorial by Mr Dick nr 34 a

lefvat i 18de århundradet. Då täcktes utgifterna för bekämpande af franska revolutionen på Polens bekostnad, i det Polen delades mellan Ryssland, Tyskland och Österrike. Nu skall Polen täcka utgifterna för Anglosaxarnas eröfring af gamla världen. Lloyd George som har öfverlämnat Amerika till Yankees, förbereder upprättande af ett nytt romerskt imperium, ett imperium, hvars makt skulle hvila i Englands händer. För att nå sitt mål är han i behof af Tysklands vänskap, och denna vänskap skall köpas genom att låta Tyskland erhålla den industriella trekanten i Oberschlesien. Frankrike och Polen betrakta denna bekant som en arsenal för ett kommande revanschkrig^{x)} England däremot ser i trekanten en smedja som levererar redskap för organisering af alla länder från Balticum till Svarta hafvet till fördel för Albion”

(Den politiske kandestöber)

---

x) vrövl – Om Ententen är nog dum att tillåta det kan ju tyskarna göra vapen med till hjälp af svenskt järn och amerikanska stenkol.

En fiskhandlare Per Agust Pettersson, Printz har försökt att med dynamit spränga fiskhallen vid Vintervägen i luften emedan man därstädes purrat på honom ett parti kräftor, hvari bland åtskilliga voro själfdöda – Det kan man då kalla att dräpa löss med storslägga.

Från Belfast telegraferas den 6te september om Sinnfeineländet:

Myndigheterna i Ulster ha den uppfattningen att vapentillståndet möjligen kommer att brytas i morgon. Bägge parterna vidtaga förberedelser för att börja striden. Bland Belfast forna soldater ha redan 10 000 låtit enrullera sig under loppet af två dagar. Vapen och kulsprutor utlämnas. Ulster har organiserat några territorialbataljoner, som anses bli af afgörande betydelse i de väntade striderna.

Allmänna uppfattningen här är, att inbördeskriget torde vara i full gång inom loppet af tio dagar. För den händelse strider återupptagas står Sydirland väl rustadt.

Under rubrik: "Skall Sinnfein bringas till besinning af Amerika? Telegraferas från London den 5te september. – Irländarna i Amerika göra allt för att omvända De Valera. Om lördag afreser en delegation från Newyork för att få ett samtal med presidenten. Kanske blir besöket af afgörande betydelse, enär Irländska republiken söker få ett lån på flera millioner pund sterling i Förenta staterna.

Den bekanta engelske kritikern Edmund Gosse säger helt kort och godt om den internationella författarkongressen:

Idén att söka få till stånd en internationell författarkongress är tilltalande. Men det svåraste skulle bli att få dit författarna.^{x)} De framstående och inflytelserika författarna äro mycket arbetsamma människor, och det är högst otroligt att någon af dem skulle komma till kongressen. En kongress med några tredjeklassens romanförfattare och en massa litterära damer (just det – se Strindbergs roliga bit i "Nya Riket") skulle bli

---

x) onekligen ett hufvudvillkor!

värdelös och löjlig.

Romain Rolland, som också tillsports, svarar mycket riktigt i samma tidning som Edmund Gosse att han absolut inte har tid och Heinrich Mann ("Undersåtens" pappa) har inte råd – såvida inte kongressen förlägges till Tyskland eller Österrike.

Måne det inte vore tid att afföra Hauptmanns "Stora tanke" från dagordningen.^{x)}

I Dagens Nyheter's Enkla kvinnas funderingar häromsistens behandlar han svenskarnas uppträdande utomhus – på gator, resor teatrar etc. och säger bland annat:

Och snart är typen färdig, den trumpna ogena svenska utetypen, som ständigt läxas upp offentligt och ständigt bör läxas upp därför att den är världens tråkigaste och besvärligaste passagerare och öfver hufvudtaget utevarelse"

Från förbudslandet U.S.A. Enligt telegram till The Times har representanthuset i Washington fattat följande beslut:

"Ingen funktionär må under utöfvande

---

x) Sid 10

af den nationella förbudslagen eller någon annan lag som rör tillverkning eller beskattning af rusdrycker (hur faen ska man bära sig åt för att beskatta rusdrycker i ett torrlagdt land?) företaga undersökning i privata bostäder utan en exekutiv order som ger bemyndigande till sådan undersökning, och ingen sådan order får utfärdas, annat än om det finns grundad anledning antaga att i bostaden spritdrycker försäljas eller tillverkas för försäljning. Uttrycket "privat bostad" skall förstås såsom äfven innefattande rum på hotell och pensionat, därest dessa ej användas blott tillfälligt utan tjäna som stadigvarande bostad.

Hvilken omfattning hembränningen tagit i Förenta staterna, därpå har man ett talande bevis i – tidningarnas annonsspalter. Där utbjudes, i fullaste offentlighet och med affärens namn och adress utsatta, alla slogs apparater till hembränning, bruksanvisningar för dessa apparater, samt recept för beredning af olika slags spritdrycker med upp till 100 procents alkoholstyrka (prof på

åtskilliga karaktäristiska annonser, hvaribland en som under rubrik: "Det ligger grofva pengar i alkohol" speciellt uppmanar landsbrukare till hembränning)

Dessa annonser som förskrifva sig från tiden omedelbart före beslutet i representanthuset, visa ju otvetydigt att hembränningen bedrifves alldeles öppet. Mot denna bakgrund får också beslutet sin rätta belysning som en legalisering af hembränningen. Någon annan betydelse kan man omöjligen tillägga en lag som förbjuder domstolar och exekutivmyndigheter att inskrida, ifall det gäller hembränning till eget behof.

(Tack vare denna visa lag komma Yankees att hädanefter till billigt pris ha obegränsad tillgång på billigt giftigt och härligt berusande ^{x)} finkelbrännvin, samtidigt som staten går miste om en eller annan milliard i inkomst)

(Sidan 8) Knut Hamsun skrifver : - Jeg vil støtte bevegelsen af all min ringe evne men alene herfra min vraa uten reise

---

x) 100% - se föregående sida.

til Stockholm eller andetsteds.

Ronald Fangen: - en international författerkongress vil det sikkert bli meget vanskelig att få istand for tiden.

Jeg har også mine tvil om nytten af en slik kongress. Kongressen af denne art blir ja allerhelst en række festligheter. Mer eller mindre höjtflyvende festtalar kan neppe gavne arbeidet for andelig tillnärmilre mellen de europâiske folk - - for vieblikket en der litet at feste for såvidt jeg kan se.

Martin Andersen Nexö påstår att författarna i allmänhet voro de värsta krigshetsarna undantag finnas dock.- - -

og de ha Menneskehedens äre endast i dag. Jeg nævner Bernhard Shaw, Maxim Gorki, Upton Sinclair, Anatole France Henri Barburse, Romain Rolland – ja, kunde man faa dem till at komme till en forfatterkongress I Stockholm – I Strindbergs Stockholm- skulde det vekre! Men de er allarede i Føerd med att knytte Menneske

hedens aandelige Forbindelser igen ad andre Veie

De vil vel nappe intressere sig for en kongress af Folk der politiskt og socialt hörer til menneskehedens Bagtrop og som ikke har andet tilfælles med dem end ag de ogsaa bruger pen og Blæk.

I frågan om belägringstillståndets upphäfvande i Bayern har dess sändebud i Berlin yttrat:

I Bayern anser man allmänt och särskildt i ledande politiska kretsar att riksregeringen har för afsikt att låta det komma till ett kraftprof med bayerska regeringen. I München cirkulera yttranden från riksregeringens sida som naturligtvis endast kunna bidra till att skärpa situationen. Man får emellertid icke glömma att två tredjedelar af Bayerns samlade befolkning står bakom regeringen Kahr, hvilket valen till fullo visat. Om riksregeringen skulle stå fast vid belägringstillståndets upphäfvande är det fara för att regeringen Kahr afgår. Den åtnjuter

I Bayern så stor popularitet, att man om den af riksregeringen tvingas att afgå, kan frukta en rörelse bland folket, hvars räckvidd icke på förhand kan öfverblickas, och som icke torde komma att bli till gagn för riksenhetsidén.^{x)} Stämningen i Bayern är sådan att alla riksregeringens handlingar äfven de mest välmenta, kunna tydas så som om Bayerns regering från Berlin behandlades som en underordnad instans. Sid 20

Den socialistiska pressen betecknar sändebudets yttranden som ett uppenbart hot om en reaktionär kupp i Bayern för den händelse riksregeringen genomdrifver belägringstillståndets upphäfvande.

(Samtidigt hotar Nordbayern att skilja sig från Sydbayern om belägringstillståndet icke upphäfves – påminner något om situationen på Irland där nu Ulster förbereder sig på att klå Sinnfeinarna).

”Då ni nu snart gå till val af riksdagsmän, så tänk först – rösta sedan

---

x) Eja – vore vi där!

- säger Stockholmstidningen och fortsätter:

Vill ni ha flerdubbla tullar och en ny dyrtid?

Vill ni ha ökade militärbördor?

Vill ni ha nya uppslitande arbetsstrider?

Vill ni ha trustväldet i orubbadt bo?

Rösta då med högern. Vill ni ha högre lifsmedelstullar och lefnadskostnader?

Vill ni ha en egoistisk och ensidig klasspolitik?

Vill ni ha upprifvande strider mellan samhällsklasserna.

Vill ni ha tillbaka den gamla motsättningen mellan stad och land?

Rösta då med bondeförbundet

Vill ni ha nya ”kommissioner” och ”regleringar”?

Vill ni ha socialisering och dyrbar statsdrift?

Vill ni ha socialistisk klasskamp.

och social ofred?

Vill ni ha den enskilda företagsamheten lamslagen?

Rösta då med socialdemokraterna

Vill ni ha ett ekonomiskt återuppbyggade på naturliga grunder?

Vill ni ha fred och samförstånd mellan folk och samhällsklasser?

Vill ni ha en utjämnande samhällelig framtidspolitik.

Vill ni ha ett kraftigt arbete för allmän folkknykterhet?

Vill ni ha det allmänna bästa satt i främsta rummet.

Stöd då icke klass – och ytterlighetspartierna utan

Rösta då med de frisinnade

London den 8de september. – Enligt förljudande i Daily Telegraph har regeringen i svaret till De Valera erbjudit sig att sammanträffa med representanter för Sinnfeinparlamentet den 20de september. Daily Mail uppger att endast ett vilkor kommer

att uppställas, nämligen att Irland stannar inom britiska riket.

(Senare - - - ”Det kräfvdes som första vilkor för vidare förhandlingar öfver hufvudtaget att Sinnfeinarna skola uppgifva hvarje kraf på en egen irländsk republik

De Valera har nu ställts inför den situationen att han måste svara ett bestämdt ja eller nej –I sitt svar meddelar engelska regeringen vidare att ytterligare notväxling icke kommer att äga rum. Sid 29

En sjöman från Näfragöl i Blekinge blef nyligen häktad för det han med en boxhandske (rättare stålhandske) å marknaden i Hofsjö slagit ortens landsfiskal. Vid ransakningen häromdagen förklarade han att han stöpat boxhandsken i böxfickan ”för de fall att de skulle komma smålänningar till marknaden”

Tanter förfasa sig öfver den oerhörda brutaliteten att använda boxhandskar vid boxning – ”hvarför slåss dom inte med bara knytnäfvorna det gör nog tillräckligt ondt”

En förbluffande amnestiargumentering presenteras af finska Socialdemokraterna då den häfdar med stor energi att ålandsledarna i fråga om amnestien äro att placera i samma kategori som de röda upprorsledarna. I båda fallen gäller det riksförräderi, hvarvid de handlande personerna verkat för vissa ideal utan hänsyn till personliga fördelar. Sid 19. Den enda framkomliga vägen är, anser tidningen, att utfärda allmän amnesti, som befriar jämväl de kommunistiska ledarna.

På torget i Västerås salubjöds den 3^{die} september^{x)} ett parti kycklingar som plockats lefvande och på hvilka vingarna afslitits. Märkvärdigt nog ingrep polisen så att ägarinnan, en landt gumma, nog får plikta flera kronor.

I England^{xx)} dömdes en karl för ohyggligt djurplågeri till flerårigt straffarbete.

En norsk vetenskapsman, Schelderup –Ebbe skrifver om inafvel bl.a:

Att kroppsarbetarnas barn gifta sig inbördes, spelar i stort sedt ingen

---

x) år 1921 xx) Yorkshire – på sjuttioalet.

roll, ty genom sitt arbete stå ju dessa människor närmare naturfolken, och naturen sörjer som bekant väl för afkomman. Men att de intellektuellt arbetandes söner och döttrar ingå äktenskap med hvarandra är i flera afseenden olyckligt. Civilisationens specialisering kräfver att, om icke afkomman i längden skall bli lidande blod tillføres från icke-intellektuellt arbetande. Detta är den rashygieniska sidan af saken. Men det finns också en allmän mänsklig sådan, det förhållandet att den intellektuellt arbetande skall lefva så att säga i andlig inafvel så att utväxlingen mellan de olika samhällsklasserna icke äger rum, är ett utslag af en trångsynthet, som ofta leder till ett oerhördt snobberi hos de intellektuellt arbetande. (Det naturliga urvalet verkar till rasförbättring utom i ett fall; de duktigaste individerna bli ofta öfverklassens och såsom sådana mindre fruktsamma (Mallhusianismen) än odågorna - härigenom

uppstår en fortgående skadlig utgallring af befolkningens värdefullaste element.)

”Nu måste alla priser ner, om köpkraften skall komma tillbaka. Att då genom höjda tullar skruvva upp dem igen är ren galenskap. Därtill kommer att ett tullskyddssystem sådant som det af högern kräfdä och sådant bondeförbundarna måste gå med på om de vilja genomdrifva sina kraf, är detsamma som börjandet af ett tullkrig mot andra makter. De länder som träffas af den kastade stridshandsken skola icke bli sena att betala med samma mynt (jämför Norge-Portugal). Det kan bli exempelvis exporttullar på kol och importtullar på fläsk och smör^{x)} från England och liknande åtgärder från andra länder med hvilka vi stå i ekonomisk samfärdsel”

(sid. 17) Ett uttalande i Hufvudstadsbladet den 6te september om den bebådade amnes-

---

x) trävaror och pappersmassa

tien för Ålands förtroendemän tillbakavisas bestämdt af tidningen Åland. Tidningen gillar icke Hufvudstadsbladets åsikt, att amnestien vore att fatta såsom en formel för frågans afförande från dagordningen. Det är icke genom en akt af nåd Ålandsprocessen skall bringas ur världen, utan genom ett frikännande utslag, motiveradt af Ålandsfrågans internationella karaktär.

(Sidan 13) senare, den 10de september. Den politiska osäkerheten har bragt stämningen i Bayern nära kokpunkten. Reaktionärer och Socialdemokrater följa med största vaksamhet hvarandras rörelser och från båda sidorna ta sig lidelserna våldsamma uttryck. De reaktionära ha sedan länge sin stridsplan klar, och vänta blott på ett lägligt tillfälle att sätta igång med en statskupp. De närmaste timmarna skola visa att (om?) de nu finna ögonblicket vara inne.

Exkronprins Rupprecht kommer

utan tvifvel, om en statskupp skulle lyckas, att bli Bayerns konung. Han har på sista tiden kommit i förgrunden och vann dessutom såsom fältherre under kriget stor popularitet bland landtbefolkningen. I går hade minister-presidenten von Kahr ett långt samtal med honom.

Socialisterna äro äfven väl förberedda, men hemlighålla sin taktik. En artikel i de bayerska socialisternas hufvudorgan Münchener Post ger en bild af hur allvarlig man ser situationen vara. Tidningen tillropar reaktionen:

”Handla ni, högförrädare och låt det komma till ett afgörande. Ni känna edra motståndare och vi känna våra. Vi äro säkra på segern trots er materiella öfverlägsenhet, ty rätten är på vår sida. Vi råda de frisinnade att se upp, men arbetarna att hålla sig beredda till strid om det någonsin har varit nödvändigt så är det nu att upprätthålla en järnhård disciplin och bevara sitt lugn för att

i rätta ögonblicket kunna skrida till dristig och beslutsam handling.

(Senare, kl. 1 på natten) Från München telegraferas att bayerska regeringen med 5 röster mot 2 beslutat afslå Berlin kompromissen.

(Då barka dom väl ihop - fullgiltig orsak för fransmännen att besätta Ruhr. (sid. 24)

Beslut och handling äro ett hos mannen. Redan före kriget började man planera för ett nytt hus åt apo på skansen och har man arbetat derpå med sådan kraft att det inom en ej alltför långt aflägsen framtid torde kunna tagas i besittning af de intressanta kvadrumanerna. Nästa sida sidan 28.

Dubbelspåret på järnvägsdelen Ström Rönninge^{x)} nalkas nu efter tioårigt arbete sin fullbordan.

Hur många år tog det att gräfva Suez och Panama – kanalerna? – Engelsmännen byggde fabriksstäder för 50 000 innevånare midt under kriget på en eller annan månad

---

x) hur många kilometer? 5-6-7)

Härom sistens kom en djurvänlig tant inrusande på Dagens Nyheters kontor för att med den djupaste indignation tala om att dom gaf skansens dufvor okokta ärter att äta – upprörande!

En svordom i Göteborgs Stiftstidning(!) är ett så märkligt tidstecken att det förtjänar inregistreras . I en artikel om tidens ondska, som anses ha börjat med den allmänna rösträtten, utvecklas hurusom tiderna och förhållandena just ej blifvit bättre genom alla de en gång utlofvade och nu genomförda demokratiska reformerna:

”Då man således såg sig bedragen i sina bästa förhoppningar så blef man arg: vreden utlöste sig i hat, hatet i svordomar och revolutionshot, och svordomarna uppsnappades hastigt af barnen (så dumt! – Liksom inte svenskarna svuro lika bra, ja, bättre innan de blefvo sossar). Fädernas missgärningar straffa sig på barnen allt intill tredje

och fjärde led^{x)} Den som ofta svär, han syndar ofta och plågan skall icke vika ifrån hans hus, svär han och förstår det icke, så syndar han likväl; förstår han det och föraktar det, så syndar han tvåfaldt”

Sedan detta ytterligare utvecklats utbrister den allerkristligaste kollegan: ”Skall sådant fortgå i framtiden så tar f-n både ledarna och de förledda”

(Syndar stiftstidningen enfaldigt eller tvefaldigt).

(Jahve svor ju för^{xx)} sig själf då Abraham skulle offra Isak)

(sidan 22) ”Freiheit meddelar att efter innebyggarvärnets upplösning i Bayern bildats en organisation under namnet ”Notbann (?) som officiellt har till uppgift at beskydda befolkningen mot den utbredda streikradikalismen, men som i själfva verket icke är annat än ett camouflerat

---

xx) Nej vid sig själf – en Gud som svärjer på att hålla ett löfte! – som han förresten inte höll

x) Ett ytterligare bevis bland de många på Guds vändliga godhet.

The memorial by Mr Dick nr 34 a

innebyggarvärn. Tidningen förklarar att Notbann, som vid senaste demonstrationerna för republiken i München hölls beredt till uttryckning mot demonstranterna vilket visar att denna organisation äfven har militära uppgifter.

Enligt hvad holländska regeringen meddelar har bevakningen af tyska exkejsaren blifvit skärpt. Slottet Doorn har omgifvits af taggtrådsstängsel så att all trafik från och till slottet kan kontrolleras. Äfven brefven till kejsaren underkastas censur och bref af politisk karaktär utlämnas icke. Vid promenader utom slottsområdet måste exkejsaren ha de holländska myndigheternas tillstånd.

(Dir Hudson Lowe framlämnade ej bref som voro adresserade till Kejsar Napoleon, och som denne endast mottog sådana som buro denna adress (ej General) möttes korrespondensen af stora svårigheter).

En glupsk fisk har fångats i Hamnesfjord i Norge. Det va en "Makrel-

störj" (en tonfisk) om 145 kg. Då han öppnades befanns det att han nyss slukat 4 torskar om en half meters längd hvardera, en "hyse" (sej) af samma storlek samt en mindre "örret, (laxöring) Samtliga fiskar voro så godt som oskadade hvarför man kan antaga att dessa utgjorde bestens aftonmåltid. Går man då ut från att han satt i sig lika stort kvantum till både frukost och middag får man en god föreställning om hans aptit (Lyckliga djur! Nästan lika lycklig som den bohuslänska späckhuggaren som, efter att ha inmundigat 13 sälar och 14 delfiner, kväfves af den 15de som han fick i vrångstrupen) (Må jag i en kommande reinkarnation få bli en späckhuggare.)

Under rubrik: "En praktfull Berlinanka telegraferas från denna stad (den 11te september): Den mest brännande frågan för ögonblicket är huruvida Sverige skall kvarstå i Nationernas för-

bund. Frågan har blifvit akut på grund af Vivianis intervention i den af Branting ledda blockadkommissionen, som innebar ett nederlag för Branting (!).

Berlin den 11te september. – Det antages att socialdemokraterna vid riksdagens kontrollutskotts sammanträde i morgon ämna framlägga ett förslag om tillgripande mot Bayern af sådana tvångsåtgärder till hvilka tyska riket författningsenligt är berättigadt (sidan 22). "Namn och nytt" förstår inte hvarför det öfver hufvudtaget skall vara så nödvändigt med ett ahus på Skansen, när man naturligtvis med en del rätt, afvisat planer på Skansens förseende med tivolinöjen, så förstå vi inte hvarför man skall vara så mån om att få behålla ahuset. Det har ingenting på Skansen att göra^{x)}. Visserligen kan professor Lönnborg invända att apo på Skansen äro ett led i skolbarnens praktiska undervisning i Zoologi, men namn och nytt tror att det uppväxande

---

x) Nää, den apan är ju rolig, nästa sida

släktet kan klara sig ganska bra om det också inte i praktiken får lära sig hur en apa bär sig åt i privatlivet

(föregående sida) och bör som sådan förvisas ur Sveriges rike – Om någonstädes borde han dock få en fristad på Skansen på grund af hennes betydande insats inom den svenska kulturutvecklingen, äfven som inom landets ärorika historia – se konungalängden.

Från Berlin telegraferas den 11te sept.

General Hoffmann, den tyska befullmäktigade vid fredsunderhandlingarna i Brest- Litovsk (han med sabeln) hade i augusti ett samtal med en socialdemokratisk journalist, hvarvid han bland annat yttrade sig kritisk om Ludendorff.^{x)}

I högerpressen blef General Hoffmann med anledning här af utsatt för de häftigaste angrepp och, enligt hvad den för kort tid sedan under tio dagar indragna Deutsche Tages Zeitung meddelar, gör sig i den

---

x) Se föregående memo.

tidigare armèens officerskretsar gällande ett allt starkare kraf på att general Hoffmann skall ställas inför en hedersdomstol. Man vill emellertid att denna hedersdomstol skall döma honom utan att han får tillfälle att försvara sig.

Jag har firat en triumf som jag ej vet om jag skall tillskrifva min vältalighet eller min tjuskraft. Dullan har nämligen, följande Bibelns föreskrift att öfvergifva fader och moder, etc stödd på min arm, traskat upp till valurnan och röstat liberalt, mens gubben och gumman som äro bondeförbundare satt hemma och svor. (Sidan 16).

London den 12te september. Irland har idag med en speciell kurir afsändt sitt svar på engelska regeringens inbjudan till konferens den 20de september. Evening News korrespondent i Dublin säger, att De Valera har antagit anbudet om att förhandla, hvarför konferensen kanske kommer att bli afslutningen på år-

hundradens engelsk – irländska stridigheter. Så betrakta optimisterna situationen. Dail Eireann utnämner delegationen på Onsdag (d. 14de sept.) Man vet ännu icke huruvida De Valera ^{x)} kommer att delta, men gifvet synes vara att Griffith och Barton bli medlemmar af delegationen. Evening standard påstår att De Valeras svar sannolikt går ut på att Irland begär fullständig rätt att lagstifta på Irland. Man går dock med på, att Ulster behåller de rättigheter som gifvits det i Government of Irland Act. Det slutliga beslutet den irländska delegationen uppnår kommer antagligen att bli föremål för folkomröstning.

Berlin 13de sept. – Situationen i Bayern är i dag sedan hela regeringen helt oväntadt demissionerat, mera komplicerad än någonsin förr, och ordnandet af konflikten mellan Bayern och riksregeringen

---

x) Som inom parentes sagdt, ser ovanligt stryktäck ut

har uppskjutits på obestämd tid, under dagens lopp har situationen ytterligare tillspetsats. Bland medlemmarna af bayerska folkpartiet har nämligen kommet till synes ett starkt motstånd mot antagande af Berlinkompromissen, som partiets medlemmar i landtdagsutskottet voro med om att antaga samtidigt kräfvat stora delar af partiet att Kahr skall återinsättas som ministerpresident. Denna rörelse är så stark att det ingalunda torde kunna anses för osannolikt, att Kahr ånyo kommer att stå i spetsen för Bayerns regering. Om han återinsättes i detta ämbete, torde de resultat man uppnått under de senaste dagarnas svåra förhandlingar för att få ett slut på konflikten, komma att gå om intet. Hans sinnelag känner man alltför väl. Blevde han ånyo vald till högsta ledare skulle detta betyda att riksförordningen öfver huvud taget icke komme till användning. Sålunda kommer en ny minister Kahr att skapa

ytterligare konflikter och kanske hindra ett fredligt biläggande af desamma. Erfarenheter har nämligen visat att denne säkerligen välmenande departementschef af gamla regimen fullständigt är ett redskap i reaktionens händer.

Skall Polen nu också till att försöka skaffa sig en gudsnådelig apskalle^{x)} – Under rubrik:

”Polen nu inför en monarkistisk författningskris? Planer på kungadöme i samband med kabinettskrisen. Det monarkiska partiet icke obetydligt” telegraferas från Berlin den 13de sept.:

Vossischi Zeitungs korrespondent i Warschau telegraferar, att polska regeringens afgang inte endast skapat en regeringskris utan i själva verket kastat landet in i en statskris. Möjligheten af införande af kungadöme dis-

---

x) följa Ungerns och Bayerns exempel?

x) En afdankad tysk serenissimus?

kuteras öppet i den polska pressen. Tidningen Kurjer Polsky framkastade först tanken om monarki. Bakom denna tidning står en icke liten rojalistisk grupp. Tidningen anser icke att ett författningsskifte skulle komma att framkalla ett dåligt intryck i utlandet.(?)

En tullförhöjning som är så stor och så allmän att den afstänger importen drar med sig motsvarande åtgärder i utlandet. Så snälla äro inte utlänningarna att de utan repressalier låta oss stänga våra gränser för deras varor, utan då göra de sammaledes med våra, som de inse att vi gärna vilja bli af med. Så stå vi där vackert. Om vi inte få sälja det vi behöfva sälja, ha vi ingenting att köpa för af det vi behöfva köpa. Import och export måste i längden väga något så när jämnt. Vi kunna helt enkelt inte undvara den utländska marknaden vare sig som leverantörer eller afnämare. Vi måste sälja för att få pengar och vi måste köpa för att kunna

lefva. Talet om att vi skola ha vårt för oss och göra oss kvitt beroendet af utlandet är tomt skräfvel. Det går inte (hear, hear^x) V. Spg

I en artikel om verkan af höjda tullar skrifves bland annat:

Den faktiska tullhöjningen blir i hufvudsak bestående. Sedan de inkomster den ger, som vi alla få betala med höjda pris på våra förnödenheter, ingång blifvit en tillgång i budgeten, kommer man icke kunna afvara dem. Dyrtiden blir vår arfvedel. Om den förefaller oss tung, få vi trösta oss med att skatterna lätta för de stora inkomsttagarna^{xx}). Det komma de utan tvifvill att göra. Under valrörelsens senare skede har denna skattelättnad fått allt större utrymme i tullagitationen, hvarvid dock intet nämnes om att den endast kommer de stora inkomsterna till godo. De mindre ha

---

xx) obs, tullen på nödvändighetsvaror (mat och kläder etc) är en skatt som drabba alla rika och fattiga lika approx.

x) Vi ä råmpan på hunden.

Ingen lättnad att vänta.

I Ålandsfrågan ^{x)} skrifver professor Eli Heckscher ett inlägg om den svenska utrikespolitikens orientering efter Nationernas Förbunds beslut i Ålandsfrågan:

”Det är ej lönt att sörja öfver hvad som en gång spelats bort utan det gäller att rädda hvad räddas kan. Första vilkoret härför är att ej låta Ålandsfrågan fortfarande bestämma vår politiska orientering. Ingen tror väl på allvar på någon snar öfverflyttning af Åland till Sverige och det är alldeles nödvändigt att ej längre drifva strutspolitik. Var Ålandsfrågan lämplig som ledfyr i politiken, när den ännu åtminstone formellt var oafgjord, så gäller det med mångdubbel styrka nu, när den är afgjord. Det fortsatta gnatet på och misstänkliggörandet af Finland nu, är endast ett svaghetstecken.

Det finns för närvarande större möjligheter att ordna Östersjöns

---

x) rättare sagdt Östersjöfrågan.

politiska förhållanden med tanke på de rena östersjöstaternas intressen än någonsin förr under de senaste 200 åren. Tyskland är för tillfället ur räkningen. England är det visserligen minst af allt, men detta land är å andra sidan för nedtyngdt af sina otaliga bestyr med världens omreglering i fem världsdelar att anses inriktadt på en mot östersjömakternas eget behof fiendtlig reglering. Att det nu håller en flotta där, när knappast en politisk tanke tycks finnas hos någon af Östersjömakterna själfva, bevisar ingalunda att det skulle vilja eller ens kunna lägga hinder i vägen för en gemensam fredlig, men mot nya ryska inkräktningar riktad politik af Östersjöns stater.

Från Sveriges synpunkt betyder ett samgående med Finland stöd för det gemensamma europeiska kulturarvet mot Österns barbari. Hur starkt detta stöd skall kunna göras beror på en mängd faktorer, hvilkas styrka

ingen i denna stund kan afgöra, men att ett godt förhållande mellan de två länderna därvid är ett stöd och ett dåligt förhållande motsatsen, kan omöjligt bortresoneras.

De vidare efterforskningarna efter Erzbergers mördare ha lämnat bevis för att han fallit offer för en komplott, en vidt utgrenad sammansvärjning som arbetade på att störta republiken. Dessa fakta komma sannolikt att öfva betydligt inflytande på den inre politiska utvecklingen i Bayern. I München har arresterats sju personer hvilka ägt kännedom om mordet på Erzberger. Alla de arresterade äro officerare och de flesta medlemmar af den beryktade marinkapten Erhardts kår, hvilken som bekant redan en gång förut har försökt att störta republiken.

De hittills arresterade officerarna äro icke bayrare, utan hufvudsakligast preussare, som under den reaktionära ministerpresidenten Kahrs gästfria regim bosatt sig i Bayern. Det har gjort ett mycket pinsamt intryck därstädes att lan-

dets gästfrihet missbrukats till bildandet af mordkomplotter, och att det socialistiska påståendet, att Bayern är en tillflyktsort för Tysklands värsta samhällsfiender visat sig vara riktigt. Bayern känner sig till en viss grad komprometteradt och mycket pinsamt berördt.

Första resultatet af afslöjandet har blifvit att de moderata och konservativa elementen skynda att frigöra sig från all förbindelse med de tysknationella och den öfriga ytterligtgående reaktionen. Bayerska folkpartiet låter i dag tillkännage att det efter hvad som nu passerat icke kan vara tal om att Kahr, under hvars regim komplotten kunnat äga rum, på nytt blir Bayerns ministerpresident.

Socialisterna begära att regeringen skall göra slut på komedien och inskrida med maktspråk, äfven om resultatet skulle bli en tragedi. Man önskar framför allt ett afgörande.

Polisen företar alltjämt omfattande

undersökningar och får härunder ytterligare kännedom om den vidt utgrenade reaktionära sammansvärjning, som med centrum i Bayern, Ostpreussen, Oberschlesien och Hinterpommern torde utgöra en betydligt större fara än de flesta anat. I socialistiska kretsar anser man att denna fara nu är öfverhängande och att tidpunkten närmar sig för en öppen kraftmätning mellan reaktionen och republiken.

Die Freiheit meddelar från München att exkungen Ludwig i söndags i den Bayerska hufvudstaden sammankallade de manliga medlemmarna af huset Wittelbach till en konferens.

Erfarenheten ger vid handen, att bekämpadet af de hemliga reaktionära sammansvärjningarna i Tyskland är en ytterst svår uppgift, enär stora delar af polisen och många af de ämbetsmän, som ha med saken att göra, sympatisera med orostiftarna, hufvudsakligen unga män och för detta officerare ^{x)} som icke kunna finna sig tillrätta under den nya regimen och som antingen af

---

x) som fått dra åt svångremmen

patriotism, äfventyrslystnad eller geschäftsintressen i årtal i Tysklands oroscentra bedrifvit en landsskadlig agitation, Nästa sida.

Ett vackrare öfverseende med andras svagheter kan knappast tänkas än då skärgårdsbon säger att hans granne begått ett felsteg, då han dränkt sin hustru.

Om samma skärgårdsbo säger Strindberg att han är vidskeplig och hedendomen sitter så djupt i honom att den kristna kyrkans symboler ännu äro för honom lika med signierier, läsningar och trolldom (nå, den katolska kyrkans sista ukas säger ju, att om man bara regelbundet tar nattvarden (alldelas som Kinin en gång i veckan nere i Cameroon) så har man himmelriket som i en liten ask).

Om resultaten af vår världsberömda folkskoleundervisning skrives:

Man har bland annat under värnpliktsöfningar undersökt saken och funnit att ett hjäpnadsväckande stort antal värnpliktiga sakna

all verklig färdighet i både läsning och skrifning. De kunna kanske med svett och möda tota till några kråkfötter, som skola föreställa namnteckning, och de kunna stapplande stafva igenom några enkla meningar i en bok, men därmed är det också slut. Ett litet bref af enklaste innehåll öfvergår deras skrifförmåga och när de skola redogöra för någonting de läst, slår det också totalt slint. Sid 57.

Enligt hvad en telegrambyrå meddelar har rikskansler Wirth i sin hand dokument som röja en högerreaktionär kupp som inom kort skall sättas i verket. Kuppen är planerad att börja i Sydbayern och Ostpreussen. Från Schweiz har en hemlig underrättelse ingått till Tyska regeringen med uppmaning att sända trupper till Sydbayern och Ostpreussen. Sid 46.

Om en af den tyska andens översteprester Nobelpristagaren Rudolf Euckens bok "Lefvnads minnen" skrifves bland annat:

Då Harald Hjärne härförleden i idealis-

mens namn öfverräckte Nobelpriset till naturalisten Knut Hamsun, var det mer än en bland de fromma i Israel som med förfäran tog sig åt hufvudet. Och mången from israelit tänkte med undran och saknad på den stora dagen anno 1908, då samma händer med samma idealistlager krönte en evangelisk-luthersk filosofiprofessor från Jena. Den gången var det i stället den litterära och vetenskapliga världen som förvånade sig – och alla gamla fröknar af båda könen fingo en ny profet att rusa till med sina frågor om lifvets mening.

Den litterära världens förvåning öfver professor Euckens Nobelpris har knappast försvunnit vid en närmare bekantskap med den metafysiska predikantens lifsgärning. Men för den fromma församligen strålade diktarlagern

som en gloria öfver tänkarhufvudet och den prisbelönta representanten för den "anderika nyidealismen" blef en alltmer anlita internationell resetalare i de

religiösa hörsalarna.

Det är som livvets filosof Eucken velat göra sig gällande gentemot den stackars bankrutta intellektualismen. Men livvets puls är det just som man i hans självbiografi i första hand förgäfvets efterlyser. Det är en torr och chematisk ämbetsrapport mera än ett stycke lefvande lif, påminner allt för mycket om något slags till kultursministeriet afgifven redogörelse för hur professorn och Nobelpristagaren Rudolf Eucken i Jena vandrat vägen upp till den akademiska bildningens höjd ^{x)}. Den ledande idén är framgångens, det är historien om den flitige och begåfvade postexpeditörs-sonens lysande karriär. Redan som ung gymnasist inger han med sin afhandling om Ciceros Tusenlanum de vackraste förhoppningar. Löftena förnyas och infrias i Göttingen med doktorsafhandlingen öfver språket hos Aristoteles. Under fortsatta studier i Berlin kompletteras doktorsafhandlingen med en betydelsefull un-

---

x) jämför Sven Hedins triumftåg under kriget

dersökning om bruket af prepositionerna hos Aristoteles (sicken tråkmåns).

Under de glänsande festligheterna i Stockholm känner sig professorn på livvets höjder, kanske som högst i det ögonblick då KONUNG Gustaf för honom omtalar sin kungliga Faders intresse för hans filosofi. Från och med nu blir biografien alltmera historien om huru upplagorna växa.-
- - - det är som saknaden livvets filosof ögon att se lifvet med.

Den som inte är speciellt intresserad af professor Euckens karriär känner mer än en gång frestelsen att afbryta läsningen. Men det lönar sig att fortsätta, den sista skildringen från världskrigsåren blir en lika intressant som typisk illustration till den tyska professorsmentaliteten. Den något dimmiga andlighet han förkunnat blir i augusti 1914 kött och blod. Anden blir den tyska anden. Hans tankes örnar afslöja sig som riksvapnets döda rofdjur. Den tyska anden är det kämpande

och segrande världsförnuftet, som skall organisera världen - Potsdam korporalen sticker fram under Minervarustningen. (Den gamle professorn flackar omkring öfver allt, eldande folket – han minns ännu en härlig och hänförd krigstaffel för honom i Budapest –Hoch^x). Men en vacker dag är salen han predikar i glest besatt – den nationella hänförelsen är i aftagande. När nederlaget slutligen kommer är det för Eucken inte som frukten af de nationella partiernas ”patriotiska” arbete, det är Tysklands arbetare som förråda sitt land.

Den 6te oktober 1920 stiftas Euckenförbundet, det blir en nationell högtidsstund i den hoppfulla reaktionens tecken.

Den starka personligheten är det som Tyskland, enligt Eucken, behöfver för att resa sig ur förnedringen. För egen del gör den gamle grånade professorn inte anspråk på att vara mer än en af de äldsta och främsta öfversteprästerna i den stora skara af diktare och tänkare, filologer och teologer för hvilka

---

x) heimer? Nej Kaisersekt – ny för tarfligt för fint folk, fransk champagne.

Frälsarens bild alltmera tagit gestalten af den martialiske Ludendorff.

(Sidan 41) Berlin den 15de september. I München har nu arresterats inalles tio för detta officerare som alla äro så starkt komprometterade, att de icke kunna undgå straff. De hade alla vetskap om mordet och voro med om att utforma den noga uttänkta planen. Kapten Killinger afhämtade själf i sista ögonblicket, just som detektiverna voro på väg till München för att arresterera honom, den ena af mördarna, Schultz, med bil och förde honom sannolikt öfver gränsen. Utan tvifvel ha mördarna och deras medhjälpare blifvit varnade af reaktionära element inom poliskåren i München^x). Det är alltså icke underligt om saken väcker harm inom vänsterpartierna.

Under rubrik: Skandalös rättskipning i Tyskland – Domarkåren helt genomträngd af högerns surdag, läm-

---

x) Se sidan 39

nar Maximilian Harden i Zukunft en statistik som talar för sig själf öfver hur många och hvilka som fallit offer för politiska mord i Tyskland sedan januari 1919. Totalsiffran är 331 och fördelningen sådan, att 15 mord begåtts af kommunister och anarkister medan de öfriga falla på "ursinniga monarkister". De 15 mord som tillhör den förra kategorien ha straffats i 8 fall med dödsdom och tillsammans 177 års fängelse. De 316 af monarkister begångna mordena ha fått sin vedergällning i ett fall med fästningsarrest på lifstid samt för samtliga de öfriga fallen med inalles 31 års fängelse. I flera fall har ingen straffrättslig procedur öppnats eller också har den inhiberats redan på tidigt stadium, " emedan gärningsmännen ej kunnat utrönas". Af de 316 mordena är det blott 31^{x)} som fått ett afslutadt rättsligt efterspel medan 285 (307^{x)} blifvit utan hvarje straff.

Man har öfverallt i Tyskland en

---

x) enligt en tidigare uppgift blott 9

stark känsla att det är något på tok med den tyska rättskipningen. Alltför många fall ha inträffat som måst väcka och stärka en sådan misstanke. Sedan revolutionen har man ju i Tyskland upplefvat en ren syndaflod af sensationsprocesser.

För att ta några exempel ur högen: Marlohprocessen, Kesselprocessen. Sklarzprocessen, processen om Hohenzollrarnas kapitalutsmuggling,^{xx)} processen om Hohenzollernprinsens skandaluppträde på hotel Adlon, Hölz processen, Krigsförbrytarprocessen i Leipzig^{x)}, Erzberger –Helferickprocessen och processen mot föröfvaren af attentatet mot Erzberger, färrnik von Hirschfeld.

Och ännu intressantare än de processer som man fått vara med om, voro de som aldrig blefvo af; det är breda lagren af arbetare och medelklass undergrävt förtroendet för den tyska rättvisan. Af de

---

x) Tyskarna tyckas således själfva erkänna att denna process var en komplett skandal

xx) sid 54.

75 personer som förberedde och utförde Kappkuppen och af de 715 officerare som medverkade vid densamma, ha till dato ingen blifvit ställd inför domstolsskranket(!) Pacifisten Paasches mördare äro på fri fot eller "kunna ej konstateras". Och fänrik von Hirschfeld som sköt på Erzberger strax före Kappkuppen, fick kort efter det han börjat aftjäna sitt fängelsestraff "af hälsoskäl" fyra månaders permission "för att sköta sina nerver."^{x)}

Förra preussiska kulturministern Konrad Haenisch har påpekat den utomordentliga tveksamhet som åklagare och domstolar visat när det gäller åtal och straff för förnärmelser mot rikspresidenten och jämför därmed den hetsiga, ofta nog rent af löjliga ifver med hvilken dylika förnärmelser befrades under kejsar Wilhelms tid (jämför vår skuggrädda Karl Johan). Man behöfver ej dessa historiska paralleller för att se den kräftska som angripit den

---

x) Jämför Willys busenfreund, menedaren och sodometen Furst Eulonburg som "af hälsoskäl" slapp ifrån ådömdt fängelsestraff. Sid. 1 nästa häfte.

tyska rättsskipningen och som är dubbelt betänklig genom sin demoraliserande inverkan på folket. På en tid då statens auktoritet vacklar och de sociala relationerna mellan samhällsklasserna befinna sig i en ständigt varierande omgestaltningsprocess, hvilken gör rättsskipningen utomordentligt vansklig - i en sådan tid skulle tron på en absolut tillförlitlig rättsskipning, som aldrig låter sig lockas in på irrvägar erbjuda en fast hållpunkt. Men tron på en sådan rättsskipning existerar ej.

Största skulden ligger hos domarkåren, med domarna i Tyskland äger samma förhållande rum som med de allsmäktiga geheimeråden i regeringsdepartementen: till sitt öfvervägande flertal äro de i själ och hjärta fanatiska anhängare af det gamla systemet. Liksom alla högre ämbetsmän, särskildt i Preussen, äro de reservofficerare och bära sorg efter den "gamla härliga ti-

den”, icke utan en hemlig förhoppning att än en gång få se den stiga upp ur grafven.

Med anledning af De Valeras halstarriga^{x)} afböjande af Lloyd Georges erbjudande af Dominion Homerule åt Irland skrifves – att Lloyd George handlat i full öfverensstämmelse med det engelska folket genom att aflysa det bestämda mötet. Premiärministern framhöll i sitt telegram till De Valera den 15 september att engelska regeringen bestämdt afslår hvarje förhandling på den grundval Irland begärt. Lloyd George förklarar också att Sinnfeinarna öfver hufvud icke visat något slag af tillmötesgående. Lloyd George har sammankallat sina kolleger till en konferens, och man väntar att, om icke Irland dessförinnan ändrat hållning, ödesdigra beslut komma att fattas i början af nästa vecka. Irland har förlorat hela världens sympatier. Efter De Valeras senaste steg ligger det isoleradt. The Times skrifver i sin ledare: Ställ-

x) Karlen är tydligen galen.

ningen på Irland är ytterst allvarlig. Det kan icke råda något tvifvel om Englands fredsvilja. Ej håller kan det råda tvifvel om att England beträffande sitt erbjudande sträckt sig till yttersta gränsen. Lloyd-Georges handlingssätt står därför öfver all kritik. Det är dock icke nödvändigt att uppge allt hopp om att mötet trots allt kommer till stånd. Det är möjligt att Irland kan finna klokare representanter än De Valera och hans kolleger.

Daily Chronicle skrifver:

Folket torde bli förvånadt i morgon då det finner att Sinnfeinarna sagt nej. För två månader sedan erbjöd man dem hvad Europa och Amerika anbefalldes. Det torde icke råda något tvifvel om, att majoriteten i Sydirland skulle önska säga ja till detta anbud. England har frågat om Irland önskar stå innanför eller utanför imperiet: svaret blef: utanför. Detta är liktydigt med att Irland afslagit anbudet om förhandlingar. Lloyd-

George har emellertid imperiet bakom sig. En dag eller två får Irland ännu betänka sig. Hvad som framkallat Irlands afslag är icke en stämning bland irländarna som befolkning. De skulle icke, om en folkomröstning företagits, ha förkastat anbudet.

Sensationellt, ob es wahn ist. Från München telegraferas den 16de September att slottet Neubeuren vid Rosenhaim, som äges af generalskan von Bitterfeld är ett centrum för politiska intriger, som bland annat åsyfta en förening af Bayern och Ungern samt Tysk-Österrike och bildande af en sydtysk monarki under dynastien Wettelsbach. Horthy har under de senaste månaderna ofta varit gäst på slottet, flera gånger i sällskap med öfverste von Bauer och äfven Erhardt har varit synlig på slottet-

Haag den 19de September. De medlemmar af huset Hohenzollern som ännu vistas i Tyskland förbereda nu resor till Schweiz och Holland då de frukta att stanna kvar i Tyskland under nu-

varande upprörda förhållanden. Hertigen och hertiginnan af Braunschweig anlände för några dagar sedan till Doorn. (Undras med hvilka känslor hela långa raden Hohenzollern blicka upp till ättens illustra chef som är skuld till att de hela klabbet fått skjuts från de egyptiska köttgrytorna).

Enligt militär Wochenblatt uppges Tysklands förluster i världskriget till 1.808.648 stupade och 4.247.143 sårade (af hvilka man kan beräkna att 1.300.000 förädlats till invalider)

(och Dullam som skall resa dit ner för att se hvem hon uppsluka månde – stackars liten!)

Vid hittills (till den 18de September) afgjorda riksdagsmannaval ha 741 röster bland omkring 228.000 tillfallit vänstersocialisterna – någon omedelbar fara för bolsjevism tycks således ej förefinnas.

(sidan 48) Berlin den 16de September. Vorwärts beskyller idag Hohenzollerns hofförvaltning

för betydligt skattebedrägeri. Nettoinkomsten af Hohenzollerns fideikommiss, som omfattar cirka 100.000 hektar jord uppgick år 1920 till 25 millioner mark, hvaraf Vorwärts påstår att 10 millioner skaffats ur vägen för undvikande af beskattning. Tidningen framställer därjämte kraf på beskattning af Kejsarens privata förmögenhet, som omfattar cirka 50 millioner mark.

Om Mrs Smith-Wilkinson, världens bäst klädda kvinna skrives:

Mrs Smith-Wilkinsons förnämsta dyrgrip är ett pärlhalsband, som är värdt 18 millioner kronor. Londonborna ha just nu tillfälle att beundra det, ty ägarinnan^{x)} befinner sig för ögonblicket i London på en liten ekiperingsturné. Det gäller att snygga upp sig en smula till säsongen. Tre veckor af denna tillbringar Mrs Wilkinson i London och hon medför då 300 klädningar, 200 hattar och 100 par skor. Hon byter visserligen inte toalette fult så ofta som

---

) som är långtifrån skön

Rotschild lär ha bytt skjorta^{x)}, men hon skulle anse den dag förfelad, då hon inte förevisat åtminstone 4 klädningar, originalmodeller naturligtvis, och värda hundratal pund hvardera. Hennes pälsvaror äro lika unika som hennes toaletter och införskrifvas särskildt från Kina och andra exotiska länder. Det skulle inte vara utan sitt intresse att veta hvad Mr Smith-Wilkinson tänker om denna förädlande lyx och sin makas sinnesbeskaffenhet^{xx)}

Washington den 17de September. Japanska ambassaden har offentliggjort det japanska förslaget rörande ett ordnande i godo af Shantungfrågan. Förslaget innehåller följande hufvudpunkter:

1) Förvaltningen af Kiaotschau och de rättigheter, som ursprungligen medgåfvos Tyskland inom ett område af 50 kilometer rundt Kiaostschauviken skall återställas

---

xx) Då tant In på Tärnö frågte mig hur hon såg ut i hufvet svarte jag att utanpå gick det väl an

x) immerbadd, immerbadd, påstår kolingen

till Kina.

2) Japan afstår från planerna på en uteslutande japansk eller internationell öfverhöghet öfver Tsingtau under förutsättning att Kina öppnar det utarrenderade Kiaotsschauområdet för frihandel samt tillåter utlänningar att bosätta sig där och drifva handel och industri. (Detta låter ju lofvande – allt hvad England och Amerika fordra är ju att Japan ej tillskansar sig monopol på den kinesiska handeln – På grund af sitt läge och sin billiga arbetskraft har Japan i alla händelser ett stort öfvertag öfver sina två förnämsta konkurrenter) sid 60

(sidan 41). Hva fanen gör dom i folkskolan under 7 långa år – från 7 -14 årsålder^{x)} – Då jag var 14 år gammal hade jag läst världshistoria, & geografi, zoologi (ornitorhyncus paradoxus) botanik (Aeschylus Hippocastanum), Septandria monogynia), räknade algebra och hade

---

xx) hvarannandagsläsning

x) Dom läser bibliskan och katjes – förresten sluta de flesta vid 13 års ålder – dessutom^{xx)}

luktat på tre språk – och jag var dock en notorisk lathund – och efter lika lång skolgång ha bonnpojarna icke kommit så långt att de med fullt utbyte kunna stafva sig igenom "Fäderneslandet"

Under nu pågående tidningsgräl om matematikherraväldet i våra elementarskolor framhålles från vissa håll det vanvettiga i att stormplugga en massa matematik som dock evaporerat inom ett eller annat år – Detta begriper jag inte – Det mesta som stoppats i en under skolåren glömmes utom matematiken, den sitter kvar. Ända tills för två år sedan då jag blef idiot^{x)} hade jag tillräckligt matematik kvar i skallen för att kunna reda mig som ingenjör (icke brobyggare) (behövs ej mer än regula de tri)

Det matematiseras emellertid alldeles för mycket i skolan. Regula de tri, det viktigaste af allt – hela lifvet är ett enda fördömdt regula de triproblem – 2 grader

---

x) Guschelof, det känns så lugnt (ääh de har de strängt taget alltid varit)

algebra, trigonometri, planimetri (ej Euklides) och stereometri äro gudi nog för att klara hjärnan och lifvet.

(Då jag var 9 år gammal hade jag dragit igenom hela Held och Corvins stora världshistoria – kommer ännu ihåg svynaktigheterna och gubbarna – O Fausta i badkaret då du på din makes^{x)} befallning blef dränkt af ett par slafvar.

Två telegram som stå sida vid sida i dagens tidning:

Konstantinopel den 19de September:

(grekerna ha fått väldigt klå och schappa allt hvad tygen hålla)

Athen den 18de September. Tidningarna anse fälttåget i mindre Asien afslutadt genom grekernas seger (se ofvan) och tillägga at diplomatien nu bör ha ordet (ädelmodiga segrare!) Inom officiella kretsar förhåller man sig mycket reserverad. Utrikesministern har dementerat att grekerna skulle begärt medling och

---

x) Konstantin den store, atanasianska lärans beskyddare

för detta ändamål gjort en demarche hos de allierade makterna

Antalet födda i Paris, som sedan 1920 utvisade en ökning i jämförelse med sista året före kriget, 1913, visar en ytterligare afsevärd ökning under första halfåret 1921. År 1913 var antalet födda under första halfåret 24 300, år 1920 27 906 och i år 31 885 (låter godt, men bevisar ingenting, då ju Paris under kriget tillväxt oerhördt i innevånarantal – hit med nativitetsprocenten! – har den ökats)

(sidan 51) Från auktoritativt håll meddelas att Förenta staterna komma att gå in på det af Japan framlagda förslaget till öfverenskommelse i Yapfrågan. Förslaget grundar sig på Japans villighet att erkänna Förenta staternas och de andra staternas rätt att använda ön som landpunkt för telegrafkablarnar

(I värsta fall, hällre än att riskera krig, borde väl England och Amerika kunna aptera någon annan ö bland de 1001 där i krökarna till kabellandpunkt.

(Fortsättning från sid. 96 på "Den ryska röran) bönder som nu synas vara dömda till en hemsk död (Jämför Daily Chronicles uttalande sidan 85 hvari framhålles att Europa^{x)} ej under några som helst förhållanden kan overksamt bevittna att 20-30 millioner människor, låt vara bara ryssar, svälta ihjäl – sundt tänkt)

Hälsingfors den 9 September. Här meddelas att man i katolska kretsar är ifrigt verksam för eröfring af Ryssland på religiös bas. I Veograd i Tjeckoslovakien hölls nyligen en konferens i hvilken deltago bemärkta katolska ledare från Frankrike, Belgien, Polen, Ukraina med flera länder. Allmänt ansågs att tiden nu vore synnerligen lämplig och jordmånen i Ryssland väl beredd för unistiska kyrkan, genom hvilken den rena katolicismen lätt kan vinna terräng. En central agitationsbyrå tillsattes med centrum i Tjeckoslovakien. (Arma Ryssland! Alla olyckor skola då hopa sig öfva ditt hufvud)

---

x) och Amerika

fortsättning nästa häfte sid 1

(sidan 95) Under rubrik "Tjekan lyckas upptäcka 2 nya komplotter^{x)} – 400 sjöofficerare häktade, 180 personer i Kiev – Nya massafrättningar att vänta", telegraferas från Hälsingfors att inom Östersjöflottan upptäcktes en ny sammansvärjning. 400 sjöofficerare ha häktats och förts till Moskva (säkerligen tillräckligt många kvar för att kommendera Sovjets (icke) sjögående flotta)

Äfven i Kiev har konstaterats en sammansvärjning under ledning af allukrainska upprorskommittén, till hvilken hörde främst officerare från Petljuras och Ataman Tjutjiriks arméer. 180 personer ha häktats.

I samband med upplösningen af allryska hjälpkommittén ha i Moskva arresterats 150 personer som stått i förbindelse med kommitténs ledamöter.

I en interview förklarar Amfiteatrov att Nansen har en fullkomligt oriktig uppfattning om hungersnöden i Ryssland Han förstår alls icke hur omfattande den

---

x) af samma kaliber som den Tagantsevskas?

är och hvad den innebär. Han tar icke i betraktande, att all lifsmedelstransport är nästan omöjliggjord. Det är löjligt att tala om de lifsmedelsförråd Sovjetregeringen kan bidra med. Sådana finnas ej. Den nordryska skörden har icke ens under normala år räckt för lokal konsumtion och från Ukraina fås ingenting.

Amfiteatrov meddelar i detta samband nya uppgifter om förhållandena. Hungerområdet beräknas vara 1500 verst långt och 600 verst bredt^{x)} med en befolkning på 40 millioner (lika med Frankrikes) af hvilka åtminstone 25 millioner hungra i ordets sanna bemärkelse, äfven i allra lyckligaste fall måste en tredjedel af denna befolkning duka under. En hungersnöd som denna har Europa ej sett sedan medeltiden (Aldrig så vidt jag vet). Redan i våras åt man löfven från träden. Hungerhorderna drifva fram i två väldiga böljor utan aning om vägens mål. Frågar man dessa

---

x) således antagl. omkr. dubbelt så stort som Tyskland

flyktingar får man till svar: "till England eller till "turkiska tsaren" eller "Indiska kejsaren" (detta gör ondt att tänka på – de arma^{x)} stackarna, vandrando, vandrando i hopp om att få äta sig mätta i – England eller hos Indiens kejsare!) Allt allmännare ha de olyckliga börjat sälja sina barn, isynnerhet flickor, till Asien.

Hälsingfors den 10de September. Upplösandet af allryska hjälpkommittén betraktas som en betydelsefull seger för Tjekan öfver de moderatare bolsjevikedarna, bland dem Lenin, hvilka fordrade att kommitténs garanterade okränkbarhet skulle respekteras. Slitningarna mellan höger och vänsterbolsjeviker har härigenom ytterligare skärpts.

Från gränsen meddelas: För ögonblicket tyckas de makthafvande stå rådlösa. Tjekan arbetar med brinnande ifver. Dess sakkunniga anse Tagantsevaffären endast vara en länk i en kontra-

---

x) okunniga, förfäade, utplundrade

revolutionär kedja, som sträcker sig till flottan och armén – I Petrograd och Kronstadt har verkställts hetsjakt mot förra marinofficerare och äfven Kronstadts matrosar ha isolerats som opålitliga. Med säkerhet påstås att nittio procent af förra marinofficerare fängslats och förts till Moskva. I samband med Tagantsevaffären har arkebuserats öfver 250 personer och icke 61 som officiellt meddelats.

Ytterligare elände – Våldiga gräshoppsvärmar ha uppträdt i Kubankosackernas område. I guvernementet Stavropol ha de åstadkommit stor ödeläggelse i trädgårdarna. Hela befolkningen är mobiliserad för utrotande af gräshopporna, hvarvid äfven giftiga gaser användas.

(Gräshopporna, som lära vara en ren delikatess borde vara ett välbehöfligt tillskott i den magra kosten – hvarför ej äta dem lika gerna som räkor och mangrovemaskar, perywinkles etc – men att

söka få fördomar ur bönder är hopplöst – månne det är Jahve som igen är framme för att straffa ryssarna för pogromerna bland egendomsfolket?)

Hälsingfors den 11te September. Mellan studenterna i Moskva och Sovjetregeringen har nyligen utspelats en kontrovers, som slutats med att högskolorna förlorat hvarje skytt af autonomi. Af de protesterande studenterna ha 362 häktats och sändts till fängelserna i provinserna.

Det begynte med att Sovjet sammankallade en kongress i Moskva för bolsjevikisk reformering af högskoleväsendet. Då de icke – kommunistiska studenterna, de så kallade partilösa, voro i afgjord majoritet, upplöstes kongressen och masshäktningar företogs. Följande dag samlades studenter utanför universitetet bärande plakat med inskrift: "Vi fordra våra kamraters frigifvande, Lefve den autonoma högskolan". Demonstrationerna skinrades med ge-

värseld, och inom kort lät Sovjetregeringen stänga alla högskolor intill den 1^{sta} Oktober och utvisa alla^{x)} i Moskva icke boende studenter hvilka sedan sågos tåga ut från staden med sitt pick och pack på ryggen.

Sovjet har numera stadfäst sin universitetsreform, som består i att regeringen får direkt kontrollerande makt öfver högskolorna. De tidigare professorsråden afskaffas, filologiska och juridiska fakulteterna slopas och deras proffesorer ha afskedats. I stället införes en fakultet för samhällsvetenskap (under Sovjets "direktkontrollerande makt")

London den 10de September. Från auktoritativt håll i London meddelas, att vissa tecken tyda på att Sovjetregeringens vägran att tillåta den interallierade hjälpkommissionen att göra undersökningar rörande förhållandena i Ryssland baseras på Sovjetregeringens öfverlagda afsikt att tillbakavisa un-

---

x) (som icke gått åt för gevärselden)

derstöd från de allierade(!!!) nästa sida

Från London telegraferas d. 11te Sept.

Atentidningen Kronika offentliggör idag ett meddelande från Konstantinopel enligt hvilket en traktatsöfverenskommelse kommit till stånd mellan Ryssland, Turkiet och Bulgarien^{x)} angående gemensam aktion på Balkan. Bolsjeviktrupperna skola operera på rumänska fronten, bulgarerna och turkarna emot Serbien och Grekland. Tidpunkten har valts just nu då grekerna äro upptagna i Mindre Asien. En turkisk-bulgarisk kongress har ägt rum i staden Brazdevna. En kommitté för behandlingen af rekryteringen tillsättes bestående af (diverse skurkar.) Djemal (en af dem) har anländt från Konstantinopel till Sofia för att uppnå öfverenskommelse om vapensändningarna till Turkiet. Det är gifvet att tillståndet på Balkan under den närmaste framtiden torde komma att undergå

---

x) de 2 senare Tysklands trogna vapenbröder under Världskriget

en ödesdiger förändring se nedan

(föregående sida) Paris den 10de September. Petit Parisien skrifver att det af de första radiotelegrammen från Ryssland, som ingått till London och Paris, framgår att Sovjetregeringen icke är böjd för att antaga förslaget om afsändande af en undersökningskommission till Ryssland. Tidningen tillägger att man anser det onyttigt att vänta längre. Noulens kommission skall sammanträda i Paris denna vecka och det är sannolikt att den kommer att anse sin uppgift afslutad och öfverlämna åt de privata organisationerna att hjälpa de hungrande i Ryssland (De allierade och Ryssland tyckas således vara ense om att låta några millioner barn svälta ihjäl)

(se ofvan) Enver Pasha, han som höljde sig med ära i Armenien, lär vara utsedd till att i spetsen för en bolsjevikarmé, marschera mot Indien – samtidigt svälter halfva Ryssland ihjäl.

Om transportförhållandena i Ryssland skrifves från Riga att de äro rent af tragiska --- Med tillförseln från Ukraina ser det mer än dystert ut och icke så värst mycket bättre ställer det sig med transporten af den spannmål och de lifsmedel som anlända till och som antingen afsändts från Amerika eller af Sovjetregeringen inköpts i Västeuropa. För närvarande ligga i Rigas hamn 11 fartyg som vänta på att bli lossade.

Vår fruktan för att hjälpen från Västeuropa och Amerika på grund af det ryska transportväsendets fullständiga ruin endast skulle bli illusorisk visar sig dess värre ha varit väl motiverad.

”Novi Putjs korrespondent skrifver att man öster om Volgafloden för hvarje steg man tar stöter på de fruktansvärda följderna af hungersnöden. På torgen i städerna ser man massor af barn. Hemlösa och svältande ligga de rundt omkring på marken i smuts och damm, prigsif-

The memorial by Mr Dick nr 34 a

na åt solens brännande strålar. Dessa barn tigga icke längre, de endast stöna. De erbjuda en fruktansvärd anblick med sina matta ögon och sin onaturliga magerhet. Ehuru de befinna sig i 3-4 års åldern likna de redan åldringar –

Samtidigt härmed klaga en del af Sovjettidningarna öfver att man i Moskva begagnar hungersnöden som förevändning till nöjen af alla slag. Under motivering att man skall samla in pengar till de svältande, arrangeras dansaftnar, konserter, basarer och dylikt. Något nämnvärdt öfverskott till de svältande blir det icke. Den stora kontrasten mellan den stämning som råder under dessa förlustelser, och nöden i Volgadistriktet verkar endast upprörande. (Påminner mig om vår idiotbasaar då vi, herrar och damer, tillhörande la haute braegue under en vecka lefde som anglosaxer för att samla ihop några hundra kronor åt de andra idioterna – själfva hade vi ätit och supit opp några tusen.)

Från Genève meddelas den 12 Sept. att Nansen har för afsikt att nedlägga ledningen af den internationella hjälpaktionen, emedan hans förslag öfverallt mött motstånd och emedan ryska regeringen icke vill tillåta bildandet af en kommitté, i hvilken alla, äfven de borgerliga, partierna äro representerade. Amerika har redan meddelat att det icke ämnar lämna garanti för det af Ryssland önskade tiomillionerpundlånet. Franska regeringen har äfven afvisat deltagande i lånet

(Det förefaller således som om ryssarna i lugn och ro få svälta ihjäl i vinter

London den 13de September. Daily Chronicle meddelar att krig utbrutit emellan Sovjetryssland och Rumänien i det att bolsjeviktrupper öfverskrida Bessarabiska gränsen (hoppoms att rumänerna ge de illa rustade och ännu sämre ledda bolsjeviktrupperna på puckeln)

Från Hälsingfors telegraferas den 14de Sept. Enligt hit anlända meddelanden försiggår under dessa dagar en konferens mellan representanter för japanska regeringen och ostsibiriska republiken, som står helt och hållet under bolsjevikiskt inflytande. Ett handelsfördrag skall afslutas som ger Japan ekonomisk hegemoni i Fjärran Östern. Dessutom uppges att Japan kan påräkna förvärfvet af Kamtjatka, en del af Sakhalin och Amurflodens mynning

(Då det är frågan om milliardaffärer äro millionmutor bagateller – efter slutadt välsignelsebringande värf lärde hhr bolsjevikkoryféer i lugn och ro få njuta sitt dolce nere vid Medelhafvets tjugusande stränder – Neapel, Capri, Amalfi, Mentone)

I en officiell bolsjevikrapport delgifves följande uppseendeväckande siffror angående den ryska industriens sorgliga förfall:

Donområdet arbetar nu endast för att täcka sina egna behof hvarför in-

dustriens ställning är mer än allvarlig. Utvinningen af tackjärn utgör 4 procent af behovet före kriget. Den elektrotekniska och bomullsindustrien ge cirka 1 procent af produktionen före bolsjeviktiden. Järnvärksindustrien står nästan på noll beträffande utvinning af malm, platina och guld. Mängden af byggnadsmateriel uppgår till 3 á 4 procent af behovet--- I de viktigaste industrigrenarna har produktionen i år gått väsentligen ned äfven i jämförelse med år 1920

Hälsingfors den 14 September – Den ryska skriftställaren Amfiteatrov påstår att Gorkis ”de lärdas hus” till stor del är humbug. Understöd erhålla endast de lärda, som stå i gunst hos Gorki . Som exempel nämner Amfiteatrov att Rysslands största skald under senaste tiden, Alexander Block, nyligen fått dö af svält. Han hade själf för ett par månader sedan sagt Amfiteatrov att han höll på att svälta ihjäl (förmodligen ett stenkast från bolsjevik-

herrarnas bord, der våra svenska utskickade hålla på att äta sig fördärfvade – se memo)

Från Konstantinopel meddelas att de franska myndigheterna beslagtagit samtliga där liggande fartyg tillhörande ryska Donaubolaget såsom säkerhet för de gamla franska lånen till Ryssland

Vi veta, yttrade Nansen i sitt anförande inför Folkförbundet att 20 millioner människor hotas af hungersdöden, medan möjlighet finns att bereda hjälp. Allt beror nu på om den öfriga delen af mänskligheten vill bringa hjälp^{x)}. De stater som äro medlemmar af Folkförbundet ge årligen ut ett hundratal millioner pund för krigsrustningar. Tio procent af denna summa är tillräcklig för att hålla den värsta nöden borta i Ryssland^{o)} och därmed aflägsna ett hotande politiskt och socialt faromoment. Europa kan ej tillåta att Ryssland går under och Japan är säker om att vädjan om hjälp ej skall göras förgäves.

”Ökad terror i Sovjetryssland” – På utom-

---

x) dock mest på om Sovjet lär sig veta hut

o) ett par dagars krigskostnader skulle också räcka till

ordentliga kommissionens befallning växer terrorn i Ryssland. I Kiev ha 830 personer skjutits. De voro beskyllda för att ha deltagit i en sammansvärjning, som gick ut på att störta Sovjetregeringen. Å andra sidan blir den nationella rörelsen i Ukraina allt starkare. Till och med Sovjetpressen meddelar om stark oro och säger att rörelsens ändamål är att störta arbetarregeringen.

På grund af svårigheten att indrifva spannmålsskatten af de tredskande (och svältande?) Ukrainabönderna ha ryska och ukrainska rådsregeringarna beslutat att värfva ingenting mindre än en plundrararmé för ändamålet. 20 000 hemförlofvade rödgardister och svältande Volgabönder skola sändas till Ukraina för att verkställa skatteindrifningen^{x)}

Hälsingfors den 15de September. Bland bolsjeviktrupperna i Fjärrkarelen rå-

---

x) ofvanstående enl. telegram från Riga 15/9

der fullständig anarki. Den nödställda befolkningen utplundras af den förvildade soldatesken som gör hvad den lyster. Ett större parti säd från Finland, afsedt till understöd åt befolkningen har tagits i Repola af rödgardister och Tjekaagenter (och dock tror Nansen sig om att kunna garantera att de europeiska hjälpsändningarna skola kunna framföras till de nödlidande.) Jag funderade ett tag på att man borde kunna skicka hela europeiska järnvägståg^{x)} med spannmål direkt till de hungrande distrikten, men detta projekt strandar på att de ryska järnvägarna, af strategiska skäl, har annan (större) spårbredd än det öfriga Europas)

Med anledning af ett påstående af Tjitsjerin att Frankrike söker hetsa Polen och Rumänien till krig mot Sovjetryssland telegraferas från Paris den 17 September:

”Inom regeringskretsar i Paris dementeras uppgifterna om att franska regeringen skulle

---

x) Ryssland lider ju brist på rullande järnvägsmateriel

skulle ha öfvat påtryckning på rumänska och polska regeringarna för att få dem att sända ett ultimatum till Sovjetregeringen. Franska regeringen har aldrig vare sig planerat eller företagit en sådan demarsch. Man anser det oförlåtligt att Sovjetregeringen söker på andra kasta det ansvar som den ensam har att bära för den hemska situation, i hvilken det ryska folket nu befinner sig.

Från Hälsingfors telegraferas 16 Sept:

Naturskatteindrifningen i Ryssland artar sig till ett fullständigt fjasko. Endast inom få guvernement erlägga bönderna utan tredska de obligatoriska naturskattebidragen. I de flesta guvernement däremot lyckas provianteringsagenterna ej insamla någonting alls. Särskildt bedröfligt är läget i guvernementen Petrograd, Moskva – (sex andra guvernement). Bönderna i dessa guvernement vägra i regel kategoriskt att utlämna lifsmedel till rådsmyndigheterna

Rådsregeringen har beslutat att endast röda armén, flottan och arbetarna skola erhålla lifsmedel af staten. Öfriga samhällsmedlemmars lifsmedelsransoner indragas från den 1^{sta} Oktober

På grund af att trafiken på de ryska järnvägarna i allt större utsträckning upphör, har kommunikationskommissariatet beslutat afskeda 132 000 (!) järnvägsfunktionärer (hur går det med transporten af lifsmedel till hungerdistrikten

Paris den 19 September. Som svar på de af Sovjetregeringen gjorda anklagelserna mot Frankrike att det sökt egga Polen och Rumänien till att angripa Sovjetryssland, har franska regeringen utfärdat en officiell kommuniké hvare bland annat läses:

--- Detta meddelande (om eggning till krig) är i alla afseenden lögnaktigt^{x)}. Franska regeringen har hvarken vidtagit eller haft i öfvervägande någon dylik åtgärd

För öfrigt är själfva öfverdriften i

---

x) så skall "det diplomatiska sprog låta då man talar med Lenin & Co

öfvannämnda påstående tillräcklig för att visa deras skymfande absurditet, man måste speciellt påpeka den särskildt odiösa karaktären i dessa insinuationer, som påborda Frankrike afsikten att draga nytta af det trångmål som uppstått i Ryssland på grund af hungersnöden för att frammana en offensivaktion på ryskt område. Detta påstående är helt enkelt afsedt att i ryska folkets ögon göra den hjälpverksamhet misstänkt, som Frankrike, troget sina humanitära ideal, anstränger sig att organisera till båtнад för Rysslands olyckliga befolkning. Sovjetregeringen, som genom sin tyranniska och brottsliga anarki^{x)} har desorganiserat Ryssland, söker nu att undvika och vältra öfver på andra det ansvar som den själf ensam ådragit sig genom den hemska hungersnöd af hvilken Rysslands folk nu lider.

(Måtte vara läskande att mottaga en sådan kommuniké (fortsättning sid 73 nästa häfte

---

x) och sin oduglighet!

(fortsättning fr. föreg. häfte af "Den ryska röran"

Riga den 1^{sta} September. – Från Moskva meddelas att Sovjetregeringen koncentrerar stora truppmassor längs gränsen till Bessarabien. Man uppges frukta ett anfall från Rumänien

London den 2^{dra} September. – The Times kommenterar meddelandet att Nansen åtagit sig att i Västra Europa uppbringa en kredit på 10 millioner pund sterling åt Sovjetregeringen för hungersnödens afhjälpande, för att ännu en kort tid upprätthålla det vacklande bolsjevikväldet). Tidningen skrifer att detta försök på förhand är dömdt att misslyckas. Det är ett gäckeri, då en regering, som icke vill erkänna sina skulder och drifver gyckel med internationella förpliktelser, ber om pengar för det folk som den störtat i elände. Vi beklaga att Nansen framför tanken på krediter åt bolsjevikerna. Vi beklaga det så mycket mer, som ryska folkets förfärliga lidanden påkalla snar hjälp, medan de åtgärder som vidtagas

af bolsjevikerna och personer, som låta sig öfvertalas af dem, endast kunna leda till ett förvärrande och förlängande af lidandena.

(Nansen tror att en tillförlitlig kontroll öfver distributionen bör kunna åstadkommas, men säger att om detta kontrollsystem går sönder, så att den gifna hjälpen ej komma de rätta mottagarna tillgodo, bör hela hjälpverksamheten inställas)

"Det bekräftas att Sovjetregeringen upplöst den allryska kommittén för hungersnödens bekämpande. Detta meddelande är egentligen icke ägnadt att öfverraska. Under de veckor som hungerkrisen hitills pågått har det inom den bolsjevikiska ledningen rådt mycket olika meningar om hur man skulle ställa sig till den från utlandet erbjudna hjälpen. De mest fanatiska elementen yrkade på att Sovjetregeringen skulle afböja hjälpen utifrån och låta krisen rasa ut, trots att den med hänsyn till Sovjetryslands egna ringa resurser komme att kräva ett oerhördt antal offer. En annan

riktning med Lenin i spetsen ville emellertid inte ta ansvaret för en sådan katastrofpolitik och i princip antogs därför det erbjudande om hjälp som gjordes af det öfriga Europa och Amerika ---(den nu upplösta allryska kommittén tillsattes)

Med den allryska kommitténs upplösning äfventyras naturligtvis i högsta grad den hjälp som ställts i utsikt från utlandet: hade bolsjevikerna velat dra konsekvenserna af sin hållning skulle de helt visst afvisat den. Af allt att döma försöka de emellertid en annan manöver, de vilja göra politik af hungereländet --- (åtskilliga misslyckade försök att på omvägar bli erkända i Europa)

-- Nu synas den stå i begrepp att göra ett nytt försök genom att exploatera nöden i hungerdistrikten för att erhålla en stor kredit i utlandet. Den räknar därvid tydligen med att de humanitära känslor som redan manifesterat sig i den från alla håll anmälda beredvilligheten att bispringa de nödlidande^{x)} skall bereda Sov-

---

x) ge mig pengar annars svälter jag ihjäl som barn!

jetregeringen möjlighet att genomföra sin politiska och ekonomiska jättespekulation. Att de därvid misstagit sig förefaller ganska visst: Europa och Amerika ha velat hjälpa de nödlidande i Ryssland under förutsättning att hjälpen verkligen kommer de olyckliga till godo. Det lär icke bli möjligt att uppbringa många pund sterling eller någon nämnvärd mängd spannmål för att rädda Sovjetregeringen ur dess förtviflade belägenhet. Det blir oskyldiga människor i många tusental (milliontal?) som med sina lif få betala rådsregeringens politiska manöver

Från Hälsingfors uppges att bolsjevikerna i Petrograd kvarhålla alla dit anlända lifsmedelspartier som ankommit från utlandet för de hungrande samt förhindra deras afsändande till nöddistrikten.

Riga den 2^{dra} September. – Att missväxten skulle komma att medföra en reduktion af kreaturstocken var ju att förutse och det visar sig också nu att hela östra

Ryssland och det eljest så kreaturrika Nordkavkasus hotas af fullständig kreatursbrist. Den förtviflade bonden, som själf svälter, säljer eller slaktar sin sista ko, som han i hvarje fall icke har något foder till och mycket ofta går den sista hästen samma väg. Det finns områden der man får genomsöka flera byar innan man påträffar en frisk häst. (hur går det då med jordens brukande?) Sovjetpressen förklarar nu, att landtbruket, om icke kreatursbeståndet räddas, går en fullständig ruin till mötes.

Rörande Nansens uppdrag skrifver Daily Chronicle (London): Vi äro förvissade om att Nansens besök här kommer att öfvertyga allmänheten om att det endast finns en möjlig utväg att bekämpa den ryska hungersnödens hårda verklighet. Vi måste spänna alla krafter för att rädda den stora befolkningen från svälten och skaffa utsäde till nästa års skörd. Den föreliggande frågan är icke politisk. Den rör sig icke om att

hjälpa Sovjetregeringen eller vägra den hjälp, utan det är endast fråga om huruvida Västeuropas folk kunna låta ett område med 20 á 35 millioner innevånare förhärjas af en fasaväckande hungersnöd utan att lyfta ett finger för att hjälpa. Om Nansen är tillfreds med Sovjetregeringens garantier, så förklara vi öppet att det är tillräckligt för oss. Vi hysa obegränsadt förtroende till denna märkliga mans ovanliga omdömesförmåga/? – i nordpolaffären?) klarsynthet och karaktärsfasthet. Han känner Sovjetryssland som få andra och har särskildt grundligt undersökt föreliggande fråga. Uppriktigt sagt måste vi ta risken att ryska regeringen skaffar sig en smula prestige hos sitt eget folk för den hjälp vi kunna lämna. sid 90

(Detta är nog rätt – man måste hjälpa en svältande familj, äfven med risk att den usle familjefadern super opp en del af hvad som är afsedt för de hungrande barnen)

(Emellertid tycks medlemmarna af Röda Korsets internationella kommitté i Genève icke hysa samma blinda förtroende till Nansens omdömesförmåga och klarsynthet, idet de anse att han öfverskridit sin befogenhet som Röda Korsets ombud, då han slutit fördrag med Sovjetregeringen på en grundval som kommittén anser oantaglig)

Sedan detta nedskrefs erfar man från Moskva att Sovjetregeringen förklarar sig redo att acceptera de utländska hjälpaktionerna endast på två uttryckliga villkor^{x)} För det första fordrar man att utlandet vänder sig direkt och uteslutande till Sovjet samt hela tiden samarbetar med Sovjet. För det andra afvisar man bestämdt all sådan kontroll som kunde ha karaktären af politisk kontroll.

Hälsingfors den 4de September: - Från östgränsen meddelas att bolsjevikerna i märkbar grad förstärkt trupperna vid gränsen närmast intill Ladoga. Det anses att bolsjevikerna ej ha minsta anfallsplaner mot

---

x) skall Sovjet uppställa villkor – vet hut!

Finland. De ha nog mobiliserat men frukta för inre oroligheter. I Petrograd gå nu starka militärpatruller, äfven pansarautomobiler äro i rörelse vid broändarna. Kulsprutor äro alltid beredda. Det är ytterst farligt att gå ute nattetid, emedan bolsjevikerna äro rädda för kontrarevolutionärt uppträdande.

En af en medlem af Tyska Sociala vänsterpartiets vänsterflygel, Fredrich Minck har skrivit en bok, "Rådsrysslands nöd" hvari han sammanfattar de bolsjevikiska principerna i följande kärnpunkter:

- 1) Ett enda parti, det kommunistiska, tillkämpar sig den politiska makten med undertryckande af hvarje annan partimening, hvarje annat partiarbete. Pressen blir statlig partipress, fackföreningarna bli statliga myndigheter.
- 2) Den vunna makten tryggas genom en med kommunistiska partikommissarier späckad här, och genom upprättande af ett nät af provokatörer, spioner och an-

gifvare, hvilka åt en politisk hemlig polis utlämna alla människor, proletärer lika väl som borgare, hvilka ge uttryck åt en annan vilja eller åsikt.

3) En hänsynslös terror, ett skräckvälde sådant det moderna Västeuropa ännu ej af egen erfarenhet känner, utöfvas mot hvarje misshaglig riktning.

4) Den ur den historiska utvecklingen framvuxna ekonomiska utvecklingen förstöres målmedvetet från grunden.

5) I dess ställe uppbygges en centralhushållning, sådan man nu bevittnar, med växande hungersnöd, sjunkande arbetsprestationer, sjunkande produktion, växande jobberi och successivt framträdande af en ny klass, som försäkrar sig om en behaglig tillvaro på proletariatets skuldror.

6) För denna idé göres propaganda i alla grannländer, en propaganda som understödjdes med folk och pengar.

--- Minck säger sig ha rest till Ryssland som anhängare af den kommunistiska

idén, men efter att ha genomlevvat där åtta månader som kommunist, farit hem som fullständigt botad. Sin omvändelse förklarar han med att han verkligen lefvat med folket och ej som Sovjetbourgeoisens gäst låtit föra sig till "potemkinska byar" (jämför i föregående memo vår svenska bolsjevik – minns ej namnet – som kom hem sur i magen på grund af festande bland de ryska bolsjevikpamparna)

--- Moskvainternationalens rop på världsrevolution vill Minck förklara med dess begär att bli den proletära världsmakten. Moskvainternationalismen är för öfrigt, menar han blott en rysk internationalism. Men denna går ut på att störta hela världen i samma elände som man själf suckar under. Sådant är icke internationalism utan imperialism, chauvenistisk förblindelse, nationalism af värsta slag.

(sid 86) Nansen är af samma åsikt – "Sovjetregeringen vill gärna ha min hjälp, men gör samtidigt allt för att försvåra

mitt arbete. Min ståndpunkt är att när det är folk i huset som skall räddas, bör man icke gå sin väg af den anledningen att (den skurkaktige) portvaktens ansikte icke är tilltalande.

Hälsingfors den 6te September. – Hit meddelas att fullkomlig panik råder i Petrograd, Kiev, Odessa och andra städer med anledning af skärpt röd terror med nya massaresteringar --- Öfver 200 personer ha häktats och det har visat sig att sammansvärjningen haft rötter djupt in i Sovjets läger. 50 procent af de arresterade äro Sovjettjänstemän och rödgardister --- Det var meningen att upproret skulle utbryta i Petrograd som skulle isoleras från Moskva

--- Enligt officiella rådsprotokoll, som offentliggöras i Pravda ha 61 personer, bland dem – (diverse storgubbar, hvaribland diverse professorer, ett par furstar, samt en kvinna, professorkan Jagantsev^{x)} samt ett antal officerare och matroser hvilka deltagit i Kronstadtsupproret (de trodde jag redan voro expedierade) sid 93

---

x) samt barmhärtighetssystemen Rutusov

Hälsingfors den 7de September. – Bolsjevikflottan har lättat ankar och varit synlig i Finska viken. Äfven på Ladoga ha ryska krigsfartyg varit i rörelse. Afsikten med denna manöver är icke bekant. Något militärt hot anses icke föreligga med hänsyn till det dåliga skick i hvilket flottan befinner sig.^{x)} Man räknar med att endast några mindre fartyg kunna ånga ut.

I guvernementet Samara råder för närvarande bondeuppror. De svältande bönderna ha i kretsen Novosensk plundrat tre fjärdedelar af alla gods som innehafvas af Sovjetorganisationerna, i andra kretsar tio af dessa gods, hvilka Sovjetregeringen tillade stor betydelse plundrats. Upproret sprider sig. I ett meddelande från Sovjet betecknas upprorsmännen som banditer. Sannolikt deltaga de demobiliserade röda trupperna i striderna mot upprorsmännen. Stora truppmassor ha afsändts till distriktet. (Meddelandet om Samara här-

---

x) Alla metalldelar äro naturligtvis stulna af befäl och manskap

stammar från Riga, där dom ej lyckas ljuga fullt så mycket som i Hälsingfors)

(sid 91) Hälsingfors den 8de Sept. Den kände ryska författaren Amfiteatiov (sicket namn!) som lyckats fly öfver finländska gränsen uttalar sig om den så kallade Tagantsevka sammansvärjningen. Han försäkrar att hela denna upprorshistoria, som kräft så hemska offer, är en ren bluff, iscensatt af Tjeka. Denna Lenins blodspolis har den senaste tiden mött motstånd äfven bland kommunisterna, och röster ha höjts för dess upplösning. Den ville nu visa att blott dess vaksamhet och terror kunde rädda det socialistiska fosterlandet. Någon Tagantsevsk sammansvärjning har aldrig existerat. Tagantsev själf dömdes först till två, hans hustru till ett års straffarbete. Hans åldriga fader, den kända senatorn, vände sig då till Lenin, hvilken äfven telegrafiskt anbefalld revision af målet. Denna inblandning väckte förbittring inom Tjeka i Petrograd, som

nu gaf hela affären ny vändning, hvilken resulterade i de 61 blodsdömnarna. nästa sida

Om förhållandena i Sovjetryssland skrifver dansken doktor L. Asche bland annat:

Faktum är att Sovjetregeringen står i begrepp att träda i förbindelse med den öfriga världen och den inbjuder alla stater att deltaga i arbetet på Rysslands^{x)} restauration, hvilken är lika betydelsefull för världen i öfrigt som för Ryssland själf. Sovjetregeringen har insett, att de ryska naturtillgångarna ej kunna utnyttjas, om ej industriella, tekniska och organisationsdugliga förmågor från andra länder komma Ryssland till hjälp. Kärnan i (den närmare) Österns stora problem kommer säkerligen i en nära framtid att visa sig vara en omfattande koncessions- och ekonomisk kolonisationspolitik i Ryssland, där den öfriga världens företagsamhet i form af kapitalstyrka, arbetskraft, samt tekniskt och organisatorisk

---

x) Sedan det nu ruinerats af hrr bolsjeviker

snilla kallas till verksamhet

(föregående sida) Pravda framhärdat i att i sitt reportage kring den Tagentsevskas sammansvärjningen förläna denna skräckinjagande proportioner, tydligen i syfte att häfda Tjekans renommé. Tidningen uppger att Petersburgs kampanjorganisation finansierades från Paris och bedref spioneritjänst för Finland, som i kompensation levererade vapen och tillät organisationen fritt passera gränsen. sid 62

Sovjet afvisar Ententens anbud om hjälpaktion! – Enligt Daily Herald har ryska delegationen i London mottagit Sovjets svar på den under senaste veckan afsända allierade noten, i hvilken erbjudes hjälp mot den ryska hungersnöden. Svaret, som utgör ett tvärt afslag på erbjudandet, innehåller att ryska regeringen vill lämna hvarje möjlig hjälp åt alla praktiska och allvarliga försök att understödja det svältande folket, bönder och arbetare. Men hvad Nansens kommittés för-

slag beträffar kan regeringen betrakta dem endast som en gest af ohyggligt hån(!) på bekostnad af de människor som hålla på att dö af hunger (denna gemena lögn kommer naturligtvis att nu trumfas i de arma ryska trindskallarna)

London den 9de September. The Times betonar i en ledande artikel angående tidningens nyligen framförda kritik af Nansens politik beträffande hjälpen till Ryssland att tidningen icke gjort något uttalande om hans karaktär, af det enkla skälet att den är oangriplig, men upprepar, att det med hänsyn till bolsjevikernas intriger mot Storbritannien är omöjligt för detta land att icke begära betydligt klarare och effektivare garantier för hjälpsändningarnas användande än Nansen utverkat, ehuru England hyser den allvarligaste önskan att rädda så många som möjligt af de ryska bönder

(fortsättning sidan 61)

Två unga eleganter mötas på Drottninggatan i Stockholm

- Är du vid kassa? frågar den ena

- Är du vid förstånd? blir genfrågan

Slaktarmästaren, som låtit måla af sig ifärd att med en träklubba dänga en stor ox i skallen frågar vännen hvad han tycker om mästerverket?

Vännen: - Bra, utmärkt likt! Men hvem är den där tjockisen med klubban?

- Lektorn: När jag nu säger, Fadern välsignade sina sex döttrar – hvilken form är det, aktiv eller passiv?

- Håkansson: - Aktiv.

- Lektorn: -Mycket riktigt: men hvad heter samma sats i passiv form

- Håkansson: Fadern blef välsignad med sex döttrar.

Han: - Du kan inte tänka dig hur upprörd jag var då jag friade till dig!

Hon: - Och du kan inte tänka dig hur upprörd jag var innan jag fick dig till att göra det!

På hundutställningen

- Den besökande: - Den där hunden är ett mycket fint djur – Hur är det, han har väl något stamträd?

- Husse: - Ne-ej, han går till hvilket träd som hälst.

- Doktorn: - Gaf ni er man de där sömnpulvren jag ordinerade

- Frun: ja, men det var ett fasligt besvär med att få'n vaken för hvar gång

- Den vänliga tanten: Hvarför tycker du så mycket om din farfar, Olle lilla?

- Lilla Olle – Derför att han nog har klått opp farsan då han va liten som jag

-Professorn: - Känner kandidaten till någon stämningfull dödpsalm

- Cand.Theol. – Drick ur ditt glas, se döden på dig väntar.

- Tänk att Sussi har gift sig med en öfverste – hon som är så söt kunde väl ha fått en löjtnant!

- Professorn: Nämn mig ett verksamt sömnmedel

- Kandidaten: Insektspulver